

Manifesty dla przyszłości – Fałdy – instalacja Kamy Sokolnickiej

Kiosk

„Kiosk ze sztuką” to – jak sama nazwa wskazuje – dawny kiosk handlowy, który został przeniesiony w pobliże Dzielnicowego Domu Kultury „Węglin”.

Zaadaptowaliśmy go na przestrzeń wystawienniczą. Kiosk stoi przy chodniku wzdłuż ulicy Judyma. To niewielki blaszany budynek o wymiarach 360/215 centymetrów.

Kiosk jest pomalowany na biało. Płaski dach wystaje lekko przed lico ścian. Listwa ledowa jest zamontowana przy krawędzi zadaszenia, od spodu. Delikatnie oświetla i podkreśla bryłę budynku.

Kiosk stoi frontem do ulicy Judyma. Jego przednia ściana jest przeszklona od wysokości 90 centymetrów. Podzielono ją na 3 części dzięki zastosowaniu pionowych listewek. W środkowej dolnej części przeszklenia jest osobna wąska szybka. To pozostałość po okienku, przez które kiedyś odbywała się sprzedaż. Lewa ściana boczna także jest przeszklona. To przeszklenie jest podzielone listwą na dwie części. Poniżej przeszklenia, przy prawej krawędzi tej ściany, umieszczono ramkę. W ramce są: plakat lub opis tego, co aktualnie wystawiamy w kiosku. Czasami jest tam kod QR prowadzący do audiodeskrypcji wystawy. Ściana boczna po prawej stronie, jest przeszklona w 1/3 szerokości. Na jej środku są drzwi.

Wnętrze kiosku to jedno pomieszczenie, które zmienia się wraz z kolejnymi projektami artystycznymi. Obecnie jest ono pomalowane na biało. Wokół kiosku rosną niewielkie drzewa i krzewy, aktualnie okryte soczystą, wiosenną zielenią.

Fałdy

W kiosku jest teraz instalacja autorstwa Kamy Sokolnickiej pod tytułem „Fałdy”. Instalacja składa się z 2 pasów bawełnianej tkaniny. Tkanina jest ciemnoszara, matowa. Ma delikatny ukośnie prążkowany splot. Pasy tkaniny wiszą swobodnie i łączą się ze sobą. Zastłaniają część widoku na tylną ścianę kiosku. Tkanina nie sięga do ścian bocznych kiosku. Po obu stronach pozostawiono około 40 centymetrów przestrzeni. Tkanina jest udrapowana tak, że tworzy fale i załamania, tytułowe fałdy. Fałdy są dość regularne. Szerokość wypukłości i wklęsłości to około 15 centymetrów. Tkanina zawieszona jest na srebrnej metalowej rurce o długości 270 centymetrów.

Konstrukcja przypomina dyskretny karnisz. Zamontowano ją przy suficie kiosku, mniej więcej na środku pomieszczenia. Na wiszące pasy tkaniny skierowane jest punktowe oświetlenie. Wieczorem pasma światła podkreślają załamania tkaniny i sprawiają, że fałdy są bardziej wyraziste. Dzięki światłu przechodnie zwracają uwagę na instalację, zwłaszcza wieczorami. Instalacja jest reinterpretacją pracy artystki, która jest umieszczona na ścianie budynku „Barbara” we Wrocławiu. Oryginalna praca powstała w 2017 roku w ramach działań Europejskiej Stolicy Kultury. Jest to wielkoformatowa, 3 częściowa płaskorzeźba. Wykonano ją z betonu. Płaskorzeźba przypomina udrapowaną tkaninę.

Dodatkowo, przy frontowej szybie kiosku, po lewej stronie jest szklana tabliczka formatu A3. Jest ona zawieszona na jutowych sznurkach. W górnej części tabliczki nadrukowane jest zdjęcie pierwszej odsłony instalacji Fałdy. Pod nim jest informacja od autorki, którą zamieszczamy poniżej.

Wystawę „Fałdy” można oglądać do 23 maja.

Słowo od autorki

Zasłona, w zależności od tego, jak użyta chroni, podkreśla wagę, dodaje lekkości, osłania, może jednak też ukrywać, dzielić, utrudniać dostęp lub zasłaniać widok, sygnalizując nietransparentne intencje.

W „Fałdzie” (le pli) Gilles Deleuze interpretuje świat jako ciało nieskończonych fałd, które przeplatają się przez skompresowane czas i przestrzeń. Fałda – zasada budowy świata prowadzi do nieskończoności kontynuacji, jest rodzajem opisu zachowania mechanizmów żywych w ich nieustannej zmienności. W japońskim ogrodzie zen, skomponowanym z określonej ilości kamieni, jeden kamień jest zawsze ukryty przed wzrokiem, niezależnie od perspektywy widza. Natura umysłu nie jest w stanie objąć jednocześnie wszystkich elementów obrazu aż po horyzont.

Pierwsza odsłona „Fałd” pojawiła się we Wrocławiu w 2017 roku ramach działań ESK. Jest to trzyczęściowy relief, osadzony na ścianie budynku Barbary, pośród tego, co w głównej mierze stanowi przykład modernistycznej architektury Wrocławia po II wojnie światowej. Części reliefu to zasłony odlane w białym, samoczyszczącym betonie – marmurze współczesności. Beton miał być panaceum na kryzysy mieszkaniowe, jednak jego produkcja odbywa się ogromnym kosztem środowiska naturalnego. Sprawy antyk reliefu odnosi się do idei demokracji, która jest różnie

definiowana i zmienia się na przestrzeni wieków. Fałdy powstały w kontekście Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016, kiedy w społeczeństwach europejskich pojęcie „żelaznej kurtyny” nadal wywoływało emocje. W ludzkich umysłach wciąż przebiega jej nieustanny montaż i demontaż. Instytucja ESK od lat bierze udział w transformacji funkcji tej kurtyny – z dzielącej w dekoracyjną. Czy proces ten przebiega pomyślnie? Czy i jakie ma znaczenie w dzisiejszości, jakże innej od tej sprzed niemal dekady?” (Kama Sokolnicka, 2025)

O autorce

Kama Sokolnicka – urodzona w 1978 we Wrocławiu. Artystka wizualna, projektantka książek, okładek albumów oraz ilustracji. Jej praktyka artystyczna opiera się na montażu jako procesie konceptualnym. Obserwując relacje zachodzące między przekaznikiem a receptorem, jej prace są uwagami na temat niedoskonałości i błędów w czytaniu, słuchaniu i rozumieniu. Jej prace charakteryzuje powściągliwość w użyciu materiałów oraz zróżnicowane pod względem formy – od kolażu, malarstwa, obiektu, instalacji site-specific, po rzeźbę betonową.

Strona autorki (tylko w języku angielskim): kamasokolnicka.net/